

QLU IKPEAZU NKE PÖL NIME ESIA

Olu Ndi-ozı 20:1-38

IHEÒMÙMÙ 347

Nke Ndị okenyé

AMAOKWU IBUN'ISI: “Akporghm ndum ihe, dika ihe oké ọnu-ahia n'ebe mu onwem nọ, ka n'we gbazue ọsọm, jezu kwa ozi nke m'natara n'aka Onye-nwe-ayi Jisus, ikwusi ozi ọma ahu ike, bú nke amara nke Chineke” (Olu Ndi-ozı 20:24).

I Njèm nke Pöł n'Efesos rue Körint na ॥laghachị na Troas

- 1 Pöł naagabiga site na Troas ịga Masedonıa mgbe ụzụ ahụ kwusịri n'Efesos, Olu Ndi-ozı 20:1; 2 Ndi Körint 2:12, 13.
- 2 Ọ bijara na Körint nke dì nime Gris, Olu Ndi-ozı 20:2.
- 3 Ọ laghachirị na Troas, Olu Ndi-ozı 20:3-6.

II Njèm nke Pöł site na Troas rue Militos

- 1 Yutikos siri na window nke ụloelu nke ato nke dì n'ulọ ahụ daa n'ala mgbe Pöł naekwuokwu Chineke, Olu Ndi-ozı 20:7-9.
- 2 Emere ka ọ dì ndụ ọzọ, Olu Ndi-ozı 20:10-12.
- 3 Pöł gara Militos, Olu Ndi-ozı 13:13-17.

III Ndümödụ nke Pöł nye ndị okenyé nke Efesos

- 1 O chetaara ndiokenye ahụ ihe banyere okwu Chineke ọ gwara ha na ọzízí o ziri ha n'obi dì umeala, Olu Ndi-ozı 20:18-21; Taitos 2:7, 8.
- 2 Ọ dighị ihe ịkwaṣta nke dì n'opụpụ ya, Olu Ndi-ozı 20:22-27; 2 Timotı 4:7.
- 3 Adurụ ndịokenye ahụ ọdụ ka ha náazụ ịgwèatụrụ ahụ, ma dọq kwa ha akanántị banyere ndị ajọomume, Olu Ndi-ozı 20:28-32; 2 Timotı 3:1-5; 2 Pita 2:1-3.
- 4 Enweghi anyaukwu nke dì ná ndụ Pöł bụ ihe atụ nye mmadụ dum, Olu Ndi-ozı 20:33-35; 1 Saumel 12:3.
- 5 O kwubiri okwu ndümödụ ya site n'ikpeekpere, Olu Ndi-ozı 20:36-38

NKOWA DỊ ICHEICHE

Mmụo nke Mkwusanjégharị nke Pöł

“N'ike nke iheiriba-ama na ọlu-ebube di iche iche, n'ike nke Mọ Nsọ; ya mere site na Jerusalem, na ala nke di ya gburugburu rue Ilirikom, ezizuwom ozi ọma Kraist” (Ndi Rom 15:19). Otù a ka Pöł degara akwukwọ na Rom mgbe ọ nọ na njèm nke mkwusanjégharị a. Ilirikom, nke dì ihe karịri otù puku maiļi site n'okporoụzọ nke sitere na Jerusalem, dì nnọq n'ofe mmiri n'Itali. Ebe ọ bụ na o jezuwo ala niile dì gburugburu Jerusalem na Itali, Pöł chọrọ ịgabiga ugbua a site na Rom rue spain na ala niile dì ha gburugburu. “Ma ugbu a, ebe m'nēnwegh ebe ọ bulu n'akuku ndia ọzọ, ebe ibiakute unu nāgusikwam ike ọtutu arọ ndia gara aga; mgbe ọ bulu n'gāga Spain m'gbia kute unu” (Ndi Rom 15:23, 24).

N'okwu olenaoles ndịa, anyị hụrụ ọtutu ebe nke Chineke a jezuworo, ma otú ọ dì ọ ka naagụ obi ya agụ iwere ozioma ahụ rue n'akukụ ọzọ dì icheiche nke ọ naejebeghi na mbụ. N'ezie o nwere nọq mmụo nke nkwusanjégharị nke naadịghị achọ ịkwusịakwusị. Ọ dighị ihe ndögbon'olụ niile ahụ nke ọ naadögbo onwera n'uzo niile bụ, ma ọ bụrụ na ọ gaenweike ikwusa Kraist na ịkụ mkpuru nke Ozioma ahụ n'ala náamị mkpuru, nke ọ náadịbeghi onye jere na ya nke mbụ.

Njèm ahụ site n'Efesos

N'ịrapụ Efesos mgbe óké ụzụ ahụ nke Dimitrios kpatara kwusịri, Pöł buliri njèm ya site na Masedonıa rue Körint nime Gris; mgbe ahụ ọ kwusịri njèm ahụ wee malite ॥laghachị na Jerusalem ebe ọ

chopò isi soro ugboommiri gaa Rom. Otù nime ebe mbu o kwusirì site n’Efesos bu Troas. O kowara si, “Mgbe m’biaruru Troas izisa ozi oma Kraist, mgbe emeghererì onu-uzo nime Onye-nwe-ayi nyem, mom adigh nfé ma-qli, n’ihi na ahughim Taitos nwa-nnam: kama ekelerem ha ekele ikpeazu, we pua je Mesodonia” (2 Ndi Korint 2:12, 13). Anaekwenye na ebe ozò o nɔrɔ bu na Filipai, ebe o no kwa degara Ndi Korint akwukwɔzo nke abuɔ nke okwuru nime ya si: “Mgbe ayi bia-kwa-ra na Mesedonia, anu-aruyi adigh nfé ma-qli, kama anākpagbu ayi n’akuku nile, ilu-ɔgù di n’èzi, egwu di nime. Otú o di, Onye ahu nke nākasi ndi di ala obi, bu Chineke were obibia Taitos kasi ayi obi” (2 Ndi Korint 7:5, 6).

Iheisiike dì Icheiche

Luk, onye dere Akwukwɔ nke Olu Ndi-ozzi, edeghi ihe dì ukwu banyere otutu ihe nke mere, ma ná mmalite nke ijéozzi Pol, Chineke ekwuwo, “Mu onwem gēgosi ya ka ha ra, bu ahuhu nile o nāghagh ihu n’ihi aham” (Olu Ndi-ozzi 9:16). N’ezie ndu nke Pol Onyeozzi ahughì ihe ahuhu nāadighì na ya dìka o naejégharì site n’otù ebe rue ebe ozò n’ukwuala maɔbu n’ugboommiri. Akwukwɔzo nke o degara ndi Korint naegosi n’uzo dì ntà otutu ahuhu nke o h̄urù. “N’ihi na, umu-nnam, ayi achogh ka unu ghara imara ihe banyere nkpagbu anyi nke akpagburu anyi n’Esia, na eboghuru anyi nkeukwu rinne karì ike anyi, ya mere anyi nwebigara obi abuà okè ma anyi gādi kwa ndu: e, ayi we ghara itukwasi oi n’onwe anyi, kama o bu na Chineke Onye nēme ka ndi nwuru anwu si n’onwu bilie: Onye dōputara ayi n’oké onwu di otú a, O gādoputa kwa ayi” (2 Ndi Korint 1:8-10). O bu ezie na onwu chere Pol iru, ma o puru isi “Nkpagbu ayi nke di nfé, nke di na nwa oge a, nāluputara ayi ebube nke-uku ri nee kachasi ihe nile, bu ebube nke di aró di kwa ebigh-ebi” (2 Ndi Korint 4:17). “Anākpagbu ayi n’akuku nile, ma adigh-akpagbubiga ayi okè; ayi nwere obi abua, ma adigh-arapu nání anyi; anātuda ayi n’ala, ma adigh-ala ayi n’iyi; ayi nēbughari n’aru-ayi mgbe nile ogbugbu nke Jisós, ka ewe me kwa ka ndu nke Jisós puta ihè n’aru-ayi” (2 Ndi Korint 4:8-10). O gaenyere anyi aka ichefu onwunwa anyi niile na ntamù anyi niile ma o buru na anyi gaatugharjuche wee h̄u na nsogbu anyi dì ntà nke ukwu n’iji ha tūnyere ahuhu niile nke onye a burużo malite oly nke Ozioma ah̄u.

Chee échichè banyere otutu ihe nke o gabigaworo, mgbe o ji ndögbon’oly ya tūnyere nke ndiozi ugha ah̄u: “Anamadogbugiga onwem okè n’oly kari, anamanqobiga okè n’ulø-nkpørø kari, anāpiam utari nke-uku ri nne, anom n’onu onwu otutu mgbe. Ugbò ise ka ndi Ju piaram otù adigh n’ogu ube-utari abua. Ugbò ato ka apiaram utari, otù ugbò ka aturum nkume, ugbò ato ka ugbø m’no nime ya kpuru, otù ubochi abali na ehihie ka m’nōworo nime ogbu-miri; n’ije otutu mgbe, n’ize-ndu site n’osimiri, n’ize-ndu site na ndi nāpunara madu ihe, n’ize-ndu site na ndi mba nkem, n’ize-ndu site na ndi mba ozò, n’ize-ndu nime obodo, n’ize-ndu nime qhia, n’ize-ndu nime oké osimiri, n’ize-ndu n’etiti umu-nna ugha; n’idögbonwem n’oly na ihuju-anya, n’imu-anya otutu mgbe, n’oké agu na akpiri-ikpø-nku, n’obubu-onu otutu mgbe, n’oyi na igba-qtø” (2 Ndi Korint 11:23-27). N’ezie, o dìghì ihe ozò puru iṛugide mmadu ka o gaa n’iru n’ijéozzi di otú a nke juputara n’ihe izendu ma o bughì mkpalì nke sitere na Chineke.

Korint

Mgbe o riqsirì “otutu ariri” na Mesedonia niile, Pol bjaruru na Gris, ebe o nɔrɔ onwa ato ya na ndi Korint ndi o degawoororì akwukwɔ. Nāagbanyeghi ahuhu niile o h̄uworo n’ihi Kraist, Pol, onye onuqogugu arø ya naabiaru iri arø isii, agafebeghi ikwusa ozioma n’uzo o bułla, n’ihi na o bu n’ebé a ka o no degara Ndi Rom akwukwɔzo ya, naekwusiike si: “Ka ihe banyere mu onwem ra, o dim ɔku n’obi izi kwa unu ndi bi na Rom ozi oma” (Ndi Rom 1:15).

Ubochi Mbù nke Izùubochi Asaa

Kama ɔgbá ugboommiri site na Korint dìka o zubewororì, Pol zigara ndienyi ya ijéru Troas site n’ugboommiri, ebe ya onweya ji ijèukwù gaa ihe kariri majli 400 (kilomita 640) rue Filipai, wee baa n’ugbø site n’ebé ah̄u jee Troas. N’ebé a, na Sønde, bu ɔbochi mbu nke izùubochi asaa, ndi náesożø Ya zukørø. Nke a bu ɔbochi nke ndi náesożø Ya røpøtara maka ifèòfufè mgbe mbiliten’onwu nke Onyenwe anyi gasiri, n’ihi na Pol dütürü ndi Korint ɔdu ka ha náeweta ihe onyinye ha n’ulø nzukø n’ubochi ah̄u. Jisós n’otùakaah̄u, mgbe O siri n’onwu bilie n’ututu ɔbochi Sønde, O zutere Ndiozi ah̄u n’ubochi ah̄u na

n'ubochi Sønde nke náesonu, Onyenwe anyi Onwela wee kàá izuike (Sabaat) nke ndi Juu. Ndí náesouzq Ya ndi nò na Troas mekwara ememe nke Nrianyasi nke Onyenwe anyi dika Onyenwe anyi nyere n'iwu.

Ndi Agụnaagụ

Egosiri ike ukwu nke Chineke nime Troas site n'ime ka onye nwuruanwu dì ndu ozq. Ndí nò n'ebe ahụ gaenweworị obi nke agụnaagụ, n'ihi na Pöl kwuruokwu Chineke rue etiti abalị, o kwusiri náaní nwa oge ime ka nwaokorobia ahụ dì ndu ozq, o wee gaakwa n'iru n'ikwuokwu ya rue chi ọbụbụ. Náenweghi oge nke iji zueike, Pöl malitere ije ya site n'iji ükwu jee iri majl abuq (Kilomita 32) rue Asos. Eleghjanya, Pöl enwewo ịgbame ọhụ dika Jisq nwere n'olùlùmmiri Jekob mgbe O zutere nwanyi Sameria ahụ onye agụ nke eziokwu naagụ obi ya.

Okwu Ndumodụ Ikpeazụ nke Pöl nye Ndí okenyne nò n'Efesos

Pöl enweghi ohere ịkwusị n'Efesos, n'ihi na o choror ino na Jerusalem n'ememe nke Pentikost; ma o zigara ewee kpoo ndiokenye nke nzukq, o wee nye ha ndumodụ ikpeazụ, náagwa ha na ha agaghị ahụ iru ya ozq. N'ímáatụ ya Pöl dürü ha ọdu ka ha nwee obiumeala ma bürü kwa ndi kwasirintukwasiobi. O chetaara ha na o bụ Mmụq Nso mere ha ndi nlekota, na ha ganáazu ịgwè aturu nke Chineke site náadighi arapụ ikwuputa ndumodụ niile nke dì n'okwu Chineke. Özizí nke Kraist dì Onyeozi ukwu nke Ndímbaçozq ahụ óké mkpà, n'ihi na o matara na oge naabia mgbe ndi mmadu náagaghị anagide kwa ezi özizí.

Pöl achoghi ka ndi Efesos a rapụ özizí nke nchegharị. Eleghjanya o matara ụdị ihe ahụ nke gaje ịbia mgbe aga náagwa ndi mmadu ka ha nábata Kraist kama inwe mwuta dika Chineke choror n'ihi mmehie ha na inwe ezi nchegharị ịnata mgbanwe nke obi. O chorohi ka ha nwee okpukpē nke náegwumighi egwumi nke náenweghi kwa Qbara nke Mkpuchimmezie dika ụfodụ naeme n'ubochi taa; n'ihi na o chetaara ha na Nzukq nke Chineke bụ ihe ejiri Qbara nke Jisq zuta. O kwukwara na Okwu Chineke pürü iwuli ha elu na inye ha ihe nketa ahụ n'etiti ndi edoworo nsq.

Pöl gaamataworị ihe banyere ndi ahụ gaadi ka anụohia wolf nke agụ naagụ, ndi gaewere okpukpē dika ihe ịtu mgbereahịa, ya mere o ji doq ndiokenye akanantị megide inwe anyaukwu. Ka aka nke Pöl nke náaluputa ihe o ji egbò mkpà ya niile bürü ihe ịdqakanantị nye ndi náariqariri maka ọlaocha na ọlaedo na ndi náekwusa Ozioma n'ihi úrù náeweta ihere.

Idqakanantị dì icheiche na anyammiri nke Pöl n'ihe ra ka arø atø ehihiie na abalị egosiwo iħun'anya na nchegbu dì ukwu nke o nwere n'ebe ndi Efesos no. Iji obi ya niile náekwusa Okwu ahụ ka emere ka o puta ihé site n'okwu ahụ o kwuru: "Egwù emeghm ka m'ghara ikorø unu otù ihe n'ihe niile bara unu urù."

Mmụq Nso mere ka amara na ihe náechére Pöl bụ agbụ na mkgagbu dì icheiche, ma obi ya nke siriike pürü ịzagħachij "Akpoqhm ndum ihe, dika ihe oké önü-ahia n'ebe mu onwem nq, ka m'we gbazue qrst, jezu kwa ozi nke m'natara n'aka Onye-nwe-ayi Jisus, ikwusi ozi ọma ahụ ike, bú nke amara nke Chineke." Ì nwere ụdị mkpebi ahụ nke ịnogidesiike rue n'ogwugwụ?

AJUJU DÌ ICHEICHE

- 1 Chorputa ihe i nwereike ịchoputa banyere ndikom ahụ akporo aha ha n'Olu Ndi-azi 20:4
- 2 Chorputa nzukwu niile nke Pöl nime iheomumụ nke taa.
- 3 Kwue ọtutu ihejmáatụ nke ọchichọ na ịdịke nke Pöl.
- 4 Uzq ebe ôle ka ahụ nime Akwukwonsq ebe emere ka onye nwuruanwu si n'onwu bilie?
- 5 Kowaa ihe ụfodụ mere anyi ji náefè əfùfè nrò n'ubochi Sønde kama n'ubochi izuike (Sabaat).
- 6 Site n'aka onye ka emere ndiokenye nke Efesos ndinlekota?
- 7 Ogologo oge ra añaa ka Pöl nqro n'Efesos?
- 8 Ọlee otu Pöl jiri gosiputa enweghi anyaukwu ya?
- 9 Chor ụzq özizí ole nke i pürü iħu nke akporo aha n'ebe ögugụ a.
- 10 Kpoo aha ụfodụ ahụ nke Pöl hụru n'ihi Ozioma.